

zijn voor zittingen met gesloten deuren? Trouwens, dat dient slechts om het vraagstuk tot zijn fundamenteel dilemma terug te brengen: één van tweeën: steeds voortgaande scholing en mondigheid voor een steeds grooter wordend aantal geloovigen, of voortdurende onwetendheid en onmondigheid, zoo mogelijk, voor allen.

Deze keus heeft men te doen, maar het Evangelie laat ons daartoe geen vrijheid, het legt ons immers den plicht op de waarheid openlijk te verkondigen, te onderrichten en te leeren.

Wat in een besloten synode gezegd wordt, ontsnapt aan het rechtstreeks getuigenis der geloovigen. Evenals de justitie het publiek toelaat in de rechtzalen, even noodzakelijk is het ook dat kerkleden in onze vergaderingen de werkzaamheid vaststellen die haar leden daar ontplooiën. Want door een handige voorbereiding van de keuze der afgevaardigden, door een bij de tactiek passende groepeerings van de predikanten volgens hun ligging en volgens de methoden die zij aanwenden bij de leiding van hun kudden, is het maar al te gemakkelijk de stem der gemeenten „mak“ te maken, zoozeer dat men iedere kerk heeft doen ontvallen voordat de leden zich er rekenschap van hebben kunnen geven.

Een klein artikelje, dat ongemerkt in een reglement insluip, een discussie waaraan men een eind maakt, voordat men de zaak doorgesproken heeft, en alles duikt weer onder in de duisternis, waar over het wel en wee van de geheele kerk wordt beslist.

In een aanvangsperiode zouden de enkele zittingen, die bestemd zijn om publiek te blijven, maar dan ontleedigd van hun wezenlijke inhoud, aan de goede Waldenzen wel een stichtelijk schouwspel verschaffen, naar het heet.

Maar is dat het Christendom, dat naar het wezen der dingen zijn blik richt, dat alle zoetelijk farizeïsme atriemt, en dat zonder aarzelen ieder compromis van twijfelachtig karakter ontsluit?

Van de voor de geloovigen gesloten synode zal men vervolgens gemakkelijk komen tot een tweemaalijksche, daarna tot een vijfjaarlijksche en vandaar zal men slechts één stap hebben te doen om te komen tot de totale opheffing der vergadering: het is zoo eenvoudig en daarbij is het gerieflijker en minder duur.

Niets is gemakkelijker aan te toonen, dan de overbodigheid van een instituut, waarvan men onvolledig en onzuiver gebruik maakt.

Wat beteekent nu voor de Waldenzische Kerk de afschaffing of de verdergaande verzwakking in vorm of in werkzaamheid van haar synodale bestuursrichting? Hier is het antwoord: dat beteekent alleen maar het overwicht of de overheersching van eenige eigenzinnige en meer aandurvende personen, die de Kerk veel grotere gevaren kunnen doen loopen dan die, waaraan zij zich blootstelt door een voor haar leden toegankelijke synode, afgedacht nu van de zeldzame uitzonderingen, waarover wij reeds spraken. De bewegingsvrijheid waarvan de bestuurders dan zouden kunnen genieten, zou hun den zin voor iedere beperking doen verliezen, zou hun de bestaande bepalingen doen negeren en zou over de kerk een ramp brengen, die zij zich zelf niet zouden realiseren, en die zij zouden betreuen, wanneer het te laat zou zijn.

Hoe is dat in overeenstemming te brengen met den grondslag van onze Kerk, die in Jezus Christus haar eenig hoofd erkent en aan Zijn onderdanen één en dezelfde waardigheid geeft, ondanks het verschil in ambten? Men zegt, dat de goede harmonie niet verstoord moet worden. Maar bestaande oneensigheden te verbergen voor de oogen der goede kerkleden, opdat de kerkelijke organisatie den schijn der onfeilbaarheid en der eendracht behoude, dat is geen harmonie scheppen.

Antipathieën, die in de duisternis woekeren, zijn veel noodlottiger dan het open verzet, dat den haat wegvaaft door openhartige verklaringen, die recht op den man afgaan.

Gezegd wordt, dat er menschen zijn, die geen achtting meer voor een predikant hebben, omdat hij denkebeelden heeft, die tegengesteld zijn aan die van den dominee naar hun hart. Het is gewenscht, dat zulke personen dikwijls synodes bezoeken, waar flink op de zaken ingegaan wordt, om zich er van te overtuigen, dat de waarheid ontspruit, waar de meningen botsen. Als deze opvatting storend werkt op sommige vormen van begijntjesachtige menschaanbidding, heeft zij althans deze verdienste, dat zij ons afhelpt van neiging tot flauwzoete handkus-begroetingen, door ons te gewennen aan de scherpe waarheden van het Evangelie.

De tijden zijn altijd moeilijk voor de kerk, die Christelijk wil blijven, zij is nooit „op de hoogte van den tijd“.

Laten wij ons er dus voor hoeden ons te „plooiën naar de wereld“, en laten wij de gesloten zittingen verwerpen, om niet den eersten stap te zetten op den weg, die voert naar onze eigen vernietiging.

Eric Rollier.

Het artikel van Rollier bevat veel goeds, dat onze hartelijke instemming heeft. Ook bij ons wordt de neiging sterker om in comité te vergaderen; en tegelijkertijd worden moeilijkheden, die publiek moeten afgehandeld worden, onafgedaan gelaten. Aan de vrije bespreking van beginselvragen worden moeilijkheden in den weg gelegd; en de gedachte aan bestuurs-instanties leeft bij sommigen reeds zoo sterk, dat zij, zij het niet in de pers, doch in besloten kring, een synode vergelijken met een bestuur, en critiek op haar besluiten (althans wanneer ze van bepaalde kant komt) durven bestempelen met „verscheuren van het lichaam van Christus“ en ingaan tegen de „machten“, die Christus in de kerk gesteld heeft. Als wij niet oppassen raken ook wij al verder van huis. En daarom is het persdebat bij de Waldenzen leerzaam: we komen er nog op terug.

Het jongste geluid van „Kerk en Vrede“.

Namens de afd. Amsterdam van „Kerk en Vrede“ is door de h.b. Fedde Schurer en J. J. Wentink een missive gericht tot predikanten en kerkerandsleden van Amsterdam. De aanhof is als volgt:

Wanneer wij ons veroorlooven ons met een kort woord tot u te richten, dan vindt dat zijn directe aanleiding in de hier dezer dagen te houden legerdagen. Deze toch zijn een symptoom van de toenemende vermilitering van ons volk en een smartelijk bewijs dat ons vredelievend Christelijk Nederland geen ander antwoord heeft op den militaristischen aansin van de omringende volken dan zich daarmee gelijk te schakelen en daardoor mee te bouwen aan het groote „lijkenhuis“ dat in de wereld wordt opgetrokken.

Ongetwijfeld zal in de naaste toekomst de oorlogsgoest in heftigheid toenemen en een „umwertung“ van waardeoordeelen zal er het onvermijdelijk gevolg van zijn, een verbijsterend zich conformeren aan de wetten en de gebruiken van afgod Mars.

Die „vermilitering“ is natuurlijk fictief, en het protest daarom misplaatst.

Het debat tusschen de professoren Greijdanus en Kuiper.

Van Hervormde zijde, met name in „De Waarheidsvriend“, wordt over de kerkrechtelijke kwestie van den laatsten tijd naar aanleiding van Dr. Bouwman's dissertatie en van „Drachten“, ook een en ander geschreven. Daarbij treft het, dat uit „De Heraut“ citeert worden gegeven tegen Prof. Greijdanus, terwijl wat deze daartegen opgemerkt had wordt genegeerd. Al keuren wij het niet goed, wij begrijpen het volkomen; want inderdaad is het kerkrecht der Doleantie in geding.

K. S.

BOEKBESPREKING

Gera Kraan—van den Burg: „Vier kruisjes op een kroon“.

J. N. Voorhoeve — Den Haag.

Mevrouw Kraan geeft hier in 16 bldz. een tekst waarbij Willy Greve tekeningen gaf. Blijkbaar een boekje voor kinderen. In de manier van vertelling is de schrijfster wonderwel geslaagd. De vereering voor den persoon beheerscht ook hier het geschrift, maar dan met inachtneming van historisch materiaal. Geen overzicht van heel de regeringsperiode is hier bedoeld, doch een verwijzing naar de voornaamste feiten uit de historie van het Oranjehuis in den laatsten tijd. Een aardig boekje, dat we kunnen aanbevelen.

K. S.

„Marnix van St. Aldegonde.“ Bloemlezing door J. F. van Haselen.

Bosch & Keuning, Baarn. Libel 309.

„Kaleidoscoop“, Willem de Mérode.

Bosch & Keuning, Baarn. Libel 310—317.

Dat de Libellen-serie niet zou achterblijven bij de herdenking van het geboortjaar, vier eeuwen geleden, van Marnix, den vriend van Willem van Oranje, begrijpt ieder, die met deze aardige boekjes heeft kennis gemaakt. Eigenlijk behoort ieder althans iets te weten van dezen stoeren Calvinistischen apologet, wiens geestig proza tot het beste van zijn tijd behoort, wiens psalmberijming, hoewel nooit algemeen gebruikt, de dichtstijl is onder vele. Deze Libel geeft een kort overzicht van zijn leven, benevens goede voorbeelden van zijn poëzie en eenige korte fragmenten van zijn krachtig proza.

Willem de Mérode bundelde de gedichten uit 1936 onder den titel: Kaleidoscoop. Men herkent dadelijk den toon van vroeger in deze nieuwe verzen, maar den heelen de Mérode leert men er niet uit kennen. Zoer dikwijls treft men hier aan de dichtelijke portretten, plastische persoonsuitbeeldingen, zooals hij vroeger vele gaf. Kort, raak, scherp psychologisch dikwijls, maar wel eens te geforceerd, te koud, sarcastisch. De mijmerende, simpele, maar toch zoo heerlijk heldere stemmingsliederen mist men hier geheel. De kleuren van de kaleidoscoop zijn hard, de figuren streng. Maar ook nu weer is de Mérode duidelijk, voor ieder verstaanbaar, een christelijk dichter die zich niet tot een klein gehoor bepaalt, maar dicht voor allen, die naar hem luisteren willen.

Gron.

H. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drielst te:

Aduard: H. J. Riphagen te Schoonebeek, W. Schouten te Westbroek en D. Vreugdenhil te Appelscha.

Tweetal te:

Beetgum: Cand. L. J. Schalekamp, hulppred. te Bergen op Zoom en Cand. A. Verschoor, hulppred. te Naaldwijk. Kantens: Cand. W. Loopstra te Groningen en Cand. J. van Nieuwkoop te Rijnsburg.

Soest (vac. B. Alkema): Dr. H. N. Ridderbos te Eefde en Ds H. Vogel te Loppersum.

Beroepen te:

Beetgum: Cand. J. Schalekamp, hulppred. te Bergen op Zoom. Bergambacht: Cand. J. G. W. Terhaak, hulppred. aldaar. Hijken: Cand. W. Loopstra te Groningen.

Aangenomen naar:

Mechelen: Cand. W. Fijn van Draat, hulppred. aldaar. Oud-Loosdrecht: Cand. G. Th. Koopman te Utrecht. Vrijhoeve-a-Grevelduin-Capelle: Cand. E. J. Dijk te Zwolle. Wissenkerke: Cand. A. A. Oostenbrink, hulppred. te Kampen.

Afscheid van:

Aalten: Th. Delleman, Tekst: Matth. 13:3b en 18—23.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Dokkum der Geref. Kerken heeft den heer J. Brouwer, theol. cand. aan de V. U., met goed gevolg praeparatoir geëxamineerd en toegelaten tot de bed. des Woords en der Sacramenten.

Cand. Brouwer wil gaarne de Kerken in de prediking dienen en stelt zich terstond beroepbaar. Zijn adres is: Dokkum, Koornmarkt A 205.

Rockanje-Oostvoorne.

Aan badgasten en a.s. badgasten te Rockanje en Oostvoorne wordt medegedeeld, dat de diensten in de Geref. Kerk aan den Vleedamschen Dijk te Rockanje van 31 Juli tot en met 28 Aug. a.s. aldus zijn geregeld: 9 uur voor gasten; 10.30 uur voor de gemeente; 6.30 uur voor allen.

Prof. Schilder uitgenoodigd naar Amerika.

Naar wij vernemen, werd Prof. Dr. K. Schilder, Hoogleraar aan de Theol. Hoogeschool te Kampen, uitgenoodigd om in het voorjaar van 1939 naar Amerika te komen, teneinde op onderscheiden terreinen, waar Gereformeerde kerkelijk leven is, gedurende deze reis voordrachten en lezingen te houden en ook preekbeurten te vervullen.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND“.

Aangenomen naar:

Haarlem: G. W. van Deth te Bussum.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Zwaagwesteinde: D. Henstra te Haarlem-Noord.

Bedankt voor:

Groningen: M. Holtrop te Hilversum.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Giessendam: M. Heikoop te Utrecht.

Ierseke: A. van Stuyvenberg te Benthuisen.

Middelhamis: H. Ligtenberg te Lisse.

Bedankt voor:

Borsele: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Kesteren (toez.): J. J. Poot te Bunschoten.

Snaaiwoude (toez.): C. Brouwer te Wilnis.

Ureterp-Siegerswoude: A. A. de Bruyn te Godlinze.

Wehe en Zuurdijk: G. J. ten Broek te Warde (N.-H.).

IJsselmonde: C. Warmolts te Heemse (Overijssel).

Zwammerdam: W. Willemse te Muiderberg.

Aangenomen naar:

Drimmelen (toez.): Cand. J. A. v. d. Meiden te Den Haag.

Haulerwijk: Cand. J. Groot te Windesheim.

Nieuw Beerta: Cand. B. J. Ader te Amsterdam.

Vlijmen en Hedikhuisen: J. Beers, gep. O.-I. predikant te Utrecht.

Bedankt voor:

Akker- en Murmerwoude: C. Warmolts te Heemse (Ov.).

Echteld: W. G. G. Beereckamp te Nunspeet.

Opheusden: E. V. J. Japchen te Waarder (Z.-H.).

Witmarsum: K. Strijd te Bija.

Wijk (N.-Br.): I. Schipper te Kockengen.

Intrede te:

Zaandam-West: J. Elkema. Tekst: Joh. 5:1.

Afscheid van:

Haulerwijk: A. C. Christoffels. Tekst: Rom. 14:12.

Steggerda: K. Roubos. Tekst: Hebr. 13:8.

Zuiderwoude: W. E. M. Eggink. Tekst: Rom. 8:39.

Overleden:

A. M. Knottnerus, oud-pred. dir. N. H. Diac. huis te Arnhem, 75 jaar.

Weet U,
dat er MOOIE
PREMIES
beschikbaar zijn
voor het aanbrengen
van nieuwe
Abonnee's

?

Lezers van „De Reformatie“,
die met zooveel sympathie dit
blad ontvangen, wilt ook uw
FAMILIE-ADVERTENTIËN
ter plaatsing zenden. ::

HILVERSUM

Rookt U een fijne Sigaar?

Of prefereert U een pijp?

Dan kunt U terecht bij

Sigarenmagazijn

„The Oldsmoker“

Kerkstraat 8 - Hilversum

Heden verscheen:

de eerste aflevering van het
nieuwe standaardwerk

Geschiedenis der Godsopenbaring

Handboek voor de kennis
der Bijbelsche Geschiedenis

door

Dr F. L. BAKKER

EN

Dr J. H. BAVINCK

Deel I (Oude Test.) door

Dr F. L. BAKKER

Deel II (Nieuwe Test.) door

Dr J. H. BAVINCK

't N. Test. verschijnt eerst.

Omvang van het gehele
werk pl.m. 1300 bladzijden
druks, royals formaat. Het
werk zal verschijnen in
16 afleveringen, elk 80
bladzijden, à 70 cent per
aflev. Wie inteekeent vóór
verschijning der laatste
aflevering ontvangt

DE TWEE STEMPEL-
BANDEN GRATIS

Er bestaan verschillende
Handboeken voor de Bijb.
Gesch. Toch is er plaats
voor een nieuw werk om-
dat elke tijd zijn bijzondere
eischen stelt ook ten aan-
zien van dit soort studie-
boeken. Zoo is er nu be-
hoefte aan een van vroeger-
re werken onderscheiden
behandeling van de Bij-
belsche Geschiedenis.

Vraag gratis prospectus
en proefaflevering ter in-
zage bij uw boekhandelaar

Uitgave J. H. KOK N.V. Kampen

Mede

Rott

Dam,

Ds J.

Kraa

Schre

Rotte

kamp

Hilve

Capel

Alle st

Prof.

INHOUD:

king, I.

(Zach. 14

dere verg

plaatselij

Zuchtend

lingen. —

boek van

en toege

Straatsbu

kerken: —

— Perso

Het kar

naar vore

wil belwi

getrouw

evangelie

een eige

method

wereld, c

vrucht

der predi

die melic

band met

zoo, dat

aan alle

dat de m

blik ver

vertrouw

is veelre

gelie-pred

thode geb

Zelf. Het

brengt di

verandere

verandere

ven, moe

Maar ik

tegenspra

Wie zie

brengen o

om de an

het Woo

psycho

de result

wezen, zij

het psy

berekenet

Zoo is h

illustratie

dacht ges

het hoof

dezen we

preeken l

ten van

diensten

En ook

methode

vele ande

uit te dra

lijkheid

is de ged

gebruik t

advocaten

heden h

andere m

En toel

grondged

ven, dat

omdat he

van het

ergernis,